

მშენებლობის ორგანიზების პროექტი

სამშენებლო მოედნის და ობიექტის დახასიათება

წინამდებარე ქ. ქობულთის სპორტკომპლექსის მშენებლობის ორგანიზების პროექტი შედგენილია „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილებისა და მოქმედი ნორმატიული აქტების მოთხოვნათა შესაბამისად.

კონსტრუქციული თვალსაზრისით წარმოადგენს ლითონისა და რ/ბეტონის კომპლექსს. რ/ბეტონის გულანები, სარტყელი-ზრუდარები, გრძივი და განივი კედლები და გადახურვის ფილა, ასევე ლითონის კონსტრუქციები წარმოადგენს შენობის ერთ მთლიან სივრცულ კარკასს. კედლის წყობად გამოყენებულია წვრილი საკედლე ბეტონის ბლოკები, მოცულობითი წონით 1800 კგ/კუბ.მ. სართულშუა გადახურვა წარმოდგენილია რ.ბ.-ის გადახურვის ფილის სახით სისქით 22 სმ. კიბის უჯრედი რ.ბ.-ის მონოლითური კონსტრუქციაა.

საძირკველი წარმოდგენილია მონოლითური რ/ბეტონის წერტილოვანი და ლენტური საძირკველის სახით, რომელიც დაფუძნებულია გრუნტზე საანგარიშო წინააღობით $\sigma_0=2.0$ კგ/კვ.სმ. და რომელიც პირობითად აღებული 0.00 ნიშ.-ზე შეკრულია სარტყელითა და რანდკოჭებით.

გადახურვა მოწყობილია ლითონის მთლიან კარკასზე, რონელზედაც მოწყობილია მოლარტყვა და გადახურულია თანამედროვე პენოპლასტიკით, რომელიც უზრუნველყოფს შენობის მთლიან თბოიზოლაციას. გადახურვა არის სფერული ფორმის, რომელიც გადახურვის მოწყობის შემდგომ უნდა შეიღებოს სპეციფიკური საღებავით.

მშენებლობის განხორციელებასთან და წარმართვასთან დაკავშირებით ტექნიკური საკითხები, გაანგარიშებები და რეკომენდაციები განხილულია მოპ.-ის ცალკეულ თავებში.

მშენებლობის წარმოების წესები, მეთოდები და მითითებები

ქ. ქობულთის სპორტკომპლექსის მშენებლობის ორგანიზაცია და სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოება უნდა მოხდეს მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების შესაბამისად.

მიწის სამუშაოების დაწყებამდე ხდება ღერძული დაკვალვა და შენობის მიბმა, რაც ფორმდება სათანადო აქტით.

მშენებლობა სასურველია განხორციელდეს საავტორო და ტექნიკური ზედამხედველობის ქვეშ.

სამშენებლო მოედანი დაცული უნდა იქნეს ზედაპირული წყლების ჩადენებისგან.

საძირკვლის სამუშაოების მსვლელობისას უზრუნველყოფილი უნდა იყოს გეოდეზიური კონტროლი.

მონოლითური რკინა-ბეტონის სამუშაოების წარმოების დროს ყალიბების ტიპების შერჩევა და დაყენება უნდა წარმოებდეს სამუშაოთა წარმოების პროექტის მიხედვით. დამონტაჟებული და დაბეტონებისათვის დამზადებული ყალიბები მიღებული უნდა იქნეს აქტით.

ყალიბებში არმატურის ღეროების, კარკასების, ბადეების ჩაწობის დროს, მათი გადაადგილება არ უნდა აღემატებოდეს ღეროს უდიდესი დიამეტრის 1/5-ს და დასაყენებელი ღეროს დიამეტრის 1/4-ს, აწობილი არმატურის მიღება უნდა ხორციელდებოდეს ბეტონის ჩაწობამდე და ფორმდებოდეს სათანადო აქტით.

არმატურის ღეროებისა და ბადეების საპროექტო განლაგება უზრუნველყოფილი უნდა იყოს დამჭერი მოწყობილობების, ფიქსატორების, ქვესადგამების სწორი დაყენებით. აკრძალულია არმატურის გადანაჭრების, ხის ძელაკებისა და ღორღის ქვესადგამების გამოყენება.

ბეტონის ჩაწობა ყალიბში უნდა შესრულდეს „სნ და წ“ 3.03.01-87 მოთხოვნების სრული და მკაცრი დაცვით (ძვრადობა, ვარდნის სიმაღლე, შემკვრივება, განყალიბება და სხვა).

ბეტონის ნარევის მოთხოვნილი ხარისხის უზრუნველყოფის მიზნით, განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს ბეტონის ნარევის ტრანსპორტირების დასაშვები დროის და შესაბამისად სიშორის განსაზღვრას, აგრეთვე სამუშაოების წარმოების თავისებურებებს ცხელ და მშრალ ამინდში.

ბეტონის სამუშაოების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ინსტრუმენტალური კონტროლი ყველა სართულზე.

ბეტონის ტრანსპორტირებისათვის და მიწოდებისათვის სართულებზე უნდა გამოვიყენოთ ავტობეტონმრეველები და ბეტონდამჭიხნი დანადგარები ბეტონის აწოდებით მიღსადენებში.

მოსაპირკეთებელი, კეთილმოწყობის და სპეციალური სამონტაჟო სამუშაოები უნდა აკმაყოფილებდეს „სნ და წ“-ის მოთხოვნებს და შეესაბამებოდეს თავიანთ დანიშნულებას.

ქვემოთ ჩამოთვლილია მოქმედი სამშენებლო ნორმები და წესები, დადგენილებები და სხვა ნორმატიული დოკუმენტაცია, რომლებითაც უნდა იხელმძღვანელოს სამშენებლო ორგანიზაციამ სამშენებლო-სამონტაჟო, მოპირკეთებისა და სპეციალური სამუშაოების წარმოების დროს:

- სნ და წ 3.01.03-84 „გეოდეზიური სამუშაოები მშენებლობაში“;
- სამშენებლო ნორმები და წესები – „შენობების და ნაგებობების ფუძეები“ (პნ 02.01-08);
- სამშენებლო ნორმები და წესები – „ბეტონისა და რკინაბეტონის კონსტრუქციები“ (პნ 03.01-09);
- სამშენებლო ნორმები და წესები – „სეისმომდებელი მშენებლობა“ (პნ 01.01-09);
- საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 27 მარტის 449 ბრძანება „საქართველოში მოქმედი სახანძრო უსაფრთხოების წესების დამტკიცების შესახებ“;
- საქართველოს მთავრობის 2007 წლის 28 მარტის დადგენილება 62 „მშენებლობის უსაფრთხოების წესების დამტკიცების შესახებ“;
- სნ და წ 3.02.01-83 „ფუძეები და საძირკვლები“;
- სნ და წ 3.03.01-87 „მზიდი და შემოფარგვლელი კონსტრუქციები“;

- სნ და წ -20-74 „ბურულები, ჰიდროიზოლაცია, ორთქლიზაცია და თბოიზოლაცია“;
- სნ და წ -21-79 „სამშენებლო კონსტრუქციების მოსაპირკეთებელი სამუშაოები“;
- სნ და წ -3-14-72 „იატაკები“;
- სნ და წ 3.04.03-85 „კოროზიისაგან სამშენებლო კონსტრუქციებისა და ნაგებობების დაცვა“;
- სნ და წ -28-79 „შენობებისა და ნაგებობების სანიტარულ-ტექნიკური მოწყობა“;
- სნ და წ -30-79 „წყალმომარაგება, კანალიზაცია და თბომომარაგება, გარე ქსელები და ნაგებობები“;
- სნ და წ -33-79 „ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები“;
- სნ და წ -10-75 „ტერიტორიის კეთილმოწყობა“;

მშენებლობის საინჟინრო მომზადება და მშენებლობის წარმართვის ცალკეული ეტაპები

წარმოდგენილი მოპ-ი დამუშავებულია სნ და წ. 3.01.01-85 „სამშენებლო წარმოების ორგანიზაცია“-ს და „მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების საფუძველზე.

პროექტის დამუშავებას საფუძვლად დაედო შემდეგი დოკუმენტაცია:

- მიწის ნაკვეთის სამშენებლოდ გამოყენების პროექტი, დამტკიცებული ქ. ქობულეთის მუნიციპალიტეტის მშენებლობისა და სივრცითი მოწყობის სამსახურის მიერ;
- დამკვეთის საპროექტო დავალება პროექტირებაზე;
- პროექტით მიღებული კონსტრუქციული გადაწყვეტა;
- სამშენებლო მოედნის სიტუაციური გეგმა;
- საინჟინრო-გეოლოგიური და სხვა გამოკვლევების მონაცემები.

მშენებლობის ორგანიზების პროექტი შესრულებულია მოქმედი სამშენებლო ნორმების, წესებისა და სტანდარტების შესაბამისად. მიიღებს თუ არა დამკვეთისაგან დამტკიცებულ საპროექტო დოკუმენტაციას, სამშენებლო ორგანიზაცია ამუშავებს სამუშაოთა წარმოების პროექტს. ამ პროექტის შედგენა უნდა ხდებოდეს მშენებლობის ორგანიზების პროექტში მიღებული გადაწყვეტილებებთან შესაბამისობაში.

მშენებლობის დაწყება დაიშვება სათანადო ორგანოებიდან მშენებლობის ნებართვის მიღების შემდეგ. მშენებლობა უნდა მიმდინარეობდეს ტექნოლოგიური თანმიმდევრობით კალენდარული გრაფიკის შესაბამისად. ობიექტის ან მისი ნაწილის მშენებლობის ძირითადი სამუშაოების დაწყება შეიძლება მხოლოდ ნატურაში მშენებლობისათვის მოედნის აუცილებელი შემოღობვის მოწყობის და დაკვალითი გეოდეზიური საფუძვლის შექმნის შემდეგ.

აკრძალულია შენობის ან მისი ნაწილის (სექციის) მიწისზედა კონსტრუქციების მოწყობის სამუშაოების დაწყება მიწისქვეშა კონსტრუქციების სამუშაოების სრულ დამთავრებამდე.

ობიექტის მშენებლობის პროცესში უზრუნველსაყოფია სამშენებლო ნორმების, წესებისა და სტანდარტების, მუშა პროექტის განსაკუთრებული მითითებებისა და ტექნიკური პირობების დაცვა. აკრძალულია სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების განხორციელება მშენებლობის ორგანიზების პროექტისა და სამუშაოთა წარმოების პროექტის გარეშე. დაუშვებელია დამტკიცებული საპროექტო დოკუმენტაციის გადაწყვეტილებებიდან გადახვევა მათი საპროექტო და დამამტკიცებელი ორგანიზაციებთან შეთანხმების გარეშე.

მშენებლობის პროცესში სავალდებულოა ტიპური ფორმების მიხედვით შედგეს შემდეგი დოკუმენტაცია:

- შენობის ღერძების დაკვალის აქტი;
- ქვაბულის, ღია თხრილების დათვალიერების აქტი;

- წერტილოვანი და ლენტური საძირკვლების არმირების ფარულ სამუშაოთა აქტი;
- მონოლითური რკინა-ბეტონის ფილის არმირების ფარულ სამუშაოთა აქტი 0.00 ნიშნულზე;
- სვეტების, რიგელების, სარტყელი-ზღუდარების, კიბეების, კონსოლებისა და მონოლითური რკინა-ბეტონის სართულშუა გადახურვის ფილის არმირების ფარულ სამუშაოთა აქტები;
- რიგელების, სარტყელი-ზღუდარების არმირებისა და დაანკერების ფარულ სამუშაოთა აქტები;
- მზიდი კონსტრუქციების საკონტროლო გეოდეზიული შემოწმების სამუშაოთა აქტი;
- ლითონის კონსტრუქციის მოწყობის სამუშაოთა აქტი;
- გადახურვის სამუშაოთა აქტი;
- არამზიდი კონსტრუქციების მოწყობის სამუშაოთა აქტები;
- კონსტრუქციების დატვირთვაზე გამოცდის (შემოწმების) აქტი;
- დაბეტონების წინ ყალიბის შესაბამისობის დათვალიერების აქტი;
- დაბეტონების სამუშაოთა აქტები;
- ძირითადი მზიდი ლითონის კონსტრუქციების და შედუღების ადგილების ანტიკოროზიული დამუშავების აქტი;
- ბეტონის ნიმუშების ლაბორატორიული გამოცდის აქტი;
- შიგა წყალგაყვანილობის კანალიზაციის სისტემების ჰიდრავლიკური გამოცდის აქტი (საჭიროების შემთხვევაში);
- გათბობის სისტემის ჰიდრავლიკური გამოცდის აქტი (საჭიროების შემთხვევაში);
- ვენტილაციის სისტემის შემოწმების აქტი (საჭიროების შემთხვევაში);
- შიგა გაზომარაგების სისტემის და მოწყობილობების შემოწმება-მიღების აქტი (საჭიროების შემთხვევაში);
- სამუშაოთა წარმოების ჟურნალი;
- ბეტონის სამუშაოთა ჟურნალი;
- საშემდუღებლო სამუშაოთა ჟურნალი;
- მშენებლობის უსაფრთხოების წესების შესახებ ინსტრუქტაჟის ჟურნალი;
- საავტორო ზედამხედველობის ჟურნალი;
- ტექნიკური ზედამხედველობის ჟურნალი;

სამშენებლო მოედანი თავის დროზე (როგორც კი არ იქნება მათი საჭიროება) უნდა განთავისუფლდეს დროებითი შენობებისა და ნაგებობებისაგან. ამასთან განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს დროებითი წყალენერგო ქსელების დროულად გამორთვისა და დაშლას.

მშენებლობის ხანგრძლივობა და მშენებლობის განხორციელების ტექნიკური ნორმალი

მშენებლობის ხანგრძლივობის დასადგენ „სნ და წ“ 1.04-03-85 „მშენებლობის ხანგრძლივობის ნორმებზე“ დაყრდნობით, სამუშაოთა წარმოებისა სირთულისა და განაშენიანების ფართის სიდიდიდან გამომდინარე, 7 ბალი სეისმურობის, ადგილობრივი კლიმატური პირობების გათვალისწინებით მშენებლობის ნორმატიულ ხანგრძლივობად განისაზღვრა 18 თვე.

დამკვეთსა და მშენებელ ფირმას შორის ხელშეკრულებით დგინდება მშენებლობის გეგმიური ხანგრძლივობა 18 თვე. მისი დაცვა შესაძლებელია უწყვეტი

ფინანსირების პირობებში, რასაც ხელი უნდა შეუწყოს რბილმა და ზომიერმა კლიმატურმა პირობებმა.

აღნიშნულის საფუძველზე შედგა მშენებლობის განხორციელების შენაკრები კალენდარული გეგმა.

მშენებლობის კალენდარული გეგმით გათვალისწინებული ფინანსური უზრუნველყოფისა და შესაძლებლობების საფუძველზე უნდა მოხდეს სამუშაოთა თანამიმდევრობის განსაზღვრა.

„მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების 67-ე მუხლის მიხედვით საპროექტო სპორტკომპლექსის ობიექტი მიეკუთვნება მაღალი კლასის შენობა-ნაგებობას, რომლებიც ხასიათდებიან საშუალო რისკის ფაქტორით. ამავე დადგენილების 86-ე, 87-ე და 88-ე მუხლების საფუძველზე მშენებლობის განხორციელების პროცესი იყოფა რიგებად, ხოლო რიგები ეტაპებად. მშენებლობის გეგმიური ხანგრძლივობიდან (18 თვე) გამომდინარე მშენებლობის განხორციელების რიგები, ეტაპები და მისი შესრულების ვადები შემდეგია:

მშენებლობის განხორციელების პროცესის რიგითობა და ეტაპები

ობიექტის მშენებლობის განხორციელების პროცესი იყოფა ორ რიგად და 5 ეტაპად:

I – რიგი – მოსამზადებელი სამუშაოები:

I – ეტაპი – მოსამზადებელი სამუშაოები

II – რიგი – ძირითადი სამუშაოები:

I ეტეპი - მიწის სამუშაოები

II ეტაპი - საძირკეების მოწყობის სამუშაოები და ნულოვანი ციკლის დასრულება

III ეტეპი – ძირითადი მზიდი ლითონისა და რ/ბეტონის კონსტრუქციების მოწყობა

IV ეტეპი – არამზიდი კონსტრუქციების მოწყობა

V ეტეპი - შენობის გარე და შიგა მოსაპირკეთებელი სამუშაოები.

მარტის №57 დადგენილების „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საფუძველზე შედგა მშენებლობის განხორციელების გრაფიკი

ვინაიდან შენობა-ნაგებობა განეკუთვნება მაღალ კლასს, ამასთანავე იგი წარმოადგენს შენობა-ნაგებობებს რისკის საშუალო ფაქტორით, „მშენებლობის ნებართვის გაცემისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2009 წლის 24 მარტის №57 დადგენილების 89-ე მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად საჭიროებს მშენებლობის ეტაპების დასრულების დადასტურებას და არქიტექტურულ-

სამშენებლო საქმიანობაზე სახელმწიფო ზედამხედველობის ორგანოს მიერ მშენებლობის დასრულების შესახებ ოქმების შედგენას.

მოთხოვნილება ენერგორესურსებზე, წყალზე და შეკუმშულ ჰაერზე

მშენებლობის დროებითი ელექტრომომარაგება და წყალმომარაგება შესაძლებელია განხორციელდეს მათ მფლობელ კომპანიებთან შეთანხმების საფუძველზე.

დროებითი წყალსადენი უნდა აიგოს, როგორც წესი გაერთიანებული სისტემის სახით რომელიც გათვალისწინებული უნდა იქნეს სამეურნეო სასმელი საწარმოო და ხანძარსაწინააღმდეგო საჭიროების დასაკმაყოფილებლად.

მშენებლობაზე ყველა დროებითი ელექტრული დანადგარისა და ქსელის მოწყობა უნდა შესრულდეს მოქმედი ელექტროტექნიკური წესებისა და ნორმების აგრეთვე უსაფრთხოების ტექნიკის წესების მოთხოვნების დაცვით.

შეკუმშული ჰაერით მშენებლობის უზრუნველყოფა ხორციელდება სტაციონარული ან მოძრავი კომპრესორული დანადგარებით სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოების მოცულობისა და ხასიათზე დამოკიდებულების მიხედვით.

მიზანშეწონილია მოთხოვნები წყალმომარაგებაზე და ელექტროენერგიაზე დამატებით გაანგარიშებული იქნას მშენებლობის წარმოების პროექტში. ამასთან გათვლები იწარმოოს ყველაზე დაძაბული სამუშაო ცვლის დროიდან გამომდინარე. ამასთან ჩვენი მოსაზრებით მიზანშეწონილად მიგვაჩნია მშენებლობის დაწყებისთანავე საპროექტო დოკუმენტაციის მიხედვით მოწყობილი იქნას წყალმომარაგებისა და ელმომარაგების გარე ქსელები და გამოყენებული იქნას დროებითი მომარაგებისათვისაც.

მითითებები მიწისქვეშა და მიწისზედა სამუშაოების თაობაზე

მიწის სამუშაოების დაწყებამდე წარმოებს შენობის ღერძული დაკვალვა და მისი მიბმა, რაც ფორმდება სათანადო აქტით.

სამშენებლო მოედანი გადაღობილი უნდა იქნეს ზედაპირული წყლების ჩადენებისგან. თხრილებიდან მიწის ამოღება წარმოებს ხელით.

საძირკვლების მოწყობად მომზადებული საფუძველი აქტით უნდა მიიღოს დამკვეთისა და სამშენებლო ორგანიზაციის წარმომადგენლობით შემდგარმა კომისიამ. კომისიაში მონაწილეობა უნდა მიიღოს გეოლოგმა.

საძირკვლის საფუძვლის მოწყობის შემდეგ ეწყობა რკინა-ბეტონის საძირკველი, შემდეგ ეწყობა მონოლითური რკინა-ბეტონის სვეტები პირველი სართულის იატაკის დონემდე. შემდეგ წარმოებს გრუნტის უკუჩაყრა და ტერიტორიის მომზადება მიწისზედა სამუშაოების წარმოებისათვის. სამშენებლო მოედნის და მისი მიმდებარე ტერიტორიაზე დამონტაჟდეს კოშკურა ამწე. ასევე გათვალისწინებულია სამუშაოთა სწორი და დროული წარმოებისათვის, სხვადასხვა ტვირთამწეობის ავტომწეების გამოყენება, ძირითადი მზიდი ლითონის კონსტრუქციების მონტაჟის სწორი წარმოებისათვის, ხოლო ბეტონის ნარეგების მიწოდება ე.წ. „პომპა“-ს გამოყენებით.

წარმოდგენილი მოპ-ით და მშენებლობის კალენდარული გეგმით გათვალისწინებულია სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოება უწყვეტი რიტმით, ნაკადური მეთოდების გამოყენებით, რაც გულისხმობს მანქანა-მექანიზმების გადაადგილებას სამშენებლო ბრიგადებთან ერთად შენობის ცალკეულ ნაწილზე მათზე დაკისრებული სამუშაოების შესასრულებლად.

ბეტონის ჩაწყობა ქარგილებში სასურველია ძირითადად განხორციელდეს ბეტონდამჭიხნი დანადგარების „პომპების“ გამოყენებით. აუცილებლობის შემთხვევაში

ბეტონის ჩაწობა შესაძლებელია აგრეთვე ბადიების საშუალებით. ბეტონისა და ხსნარის მიწოდება გათვალისწინებულია საწარმოო ბაზებიდან. სართულებზე უნდა მოეწეოს ტვირთის მისაღები ბაქნები.

სამშენებლო მასალების მიღება სასურველია კონტეინერებით და მისი შემოტანისთანავე სარ-თულებზე აწევა.

ცალკეული სამშენებლო და ლითონის ძირითადი მზიდი კონსტრუქციების სპეც. სამონტაჟო სამუშაოები შესრულება აუცილებელია საპროექტო დოკუმენტაციის შესაბამისობითა და მოქმედი სამშენებლო ნორმებისა და წესების დაცვით სათანადო სამუშაოთა აქტების გაფორმებით.

მითითებები მოსაპირკეთებელ, კეთილმოწყობისა და სპეც. სამონტაჟო სამუშაოებზე

სამშენებლო კონსტრუქციების მოსაპირკეთებელი, დაფარების სამუშაოების დაწყების მომენტისათვის ობიექტზე ან მის ცალკეულ ნაწილზე მოპირკეთების ხარისხის შენარჩუნების მიზნით უნდა დამთავრდეს შემდეგი სამუშაოები:

შემომფარგვლელ ელემენტებთან ფანჯრის ვიტრაჟების, კარის ბლოკების შეერთების ადგილების, მონტაჟის სამუშაოები;

იატაკის ქვეშ მომზადების მოსაწყობი სამუშაოები;

სანკვანძებში იატაკების ქვეშ გადახურვებისა და მოჭიმვების ჰიდროიზოლაციის მოსაწყობი, დუშების დასაყენებელი სამუშაოები;

ყველა კომუნიკაციის გასაყვანი და საკომუნიკაციო არხების ჩასაკეთებელი სამუშაოები;

ყველა საკომუნიკაციო ქსელების სამონტაჟო სამუშაოები;

კედლის ღიობების სამუშაოები;

სანიტარულ-ტექნიკური სისტემების დასამონტაჟებელი, დასაწნეხი და სისტემების შესამოწმებელი სამუშაოები.

მოსაპირკეთებელი სამუშაოები უნდა ტარდებოდეს ნაკადურ-ციკლური მეთოდით, რაც უზრუნველყოფს შრომის უკეთეს ორგანიზაციას, მექანიზმების უფრო ეფექტურად გამოყენებისა და მოსაპირკეთებელი სამუშაოების წარმოების ვადების მაქსიმალურად შემცირებას.

დაბალი გარე ტემპერატურების დროს მოსაპირკეთებელ სადგომში მოსაპირკეთებელი სამუშაოების დაწყებამდე ორი დღე-ღამის განმავლობაში მიღწეული უნდა იქნეს ჰაერის ტემპერატურა არანაკლებ $+10^{\circ}$ -ისა, ტენიანობა არაუმეტეს 70%-ისა. $+10^{\circ}$ სადღეღამისო ტემპერატურა შენარჩუნებული უნდა იქნეს მოპირკეთების სამუშაოების დამთავრების შემდეგ სულ ცოტა 12 დღე-ღამის განმავლობაში.

სამღებრო სამუშაოების წარმოების დროს დაცული უნდა იქნეს ტექნოლოგიური შესვენებები ცალკეული დამხმარე და ძირითადი ოპერაციებს შორის, რათა არ მოხდეს სველი ზედაპირის დაფარვა. ყოველი მომდევნო დაფარვა მხოლოდ იმის შემდეგ დაიტანება, როცა გამოშრება და გამყარდება წინა ფენა.

მომიჯნავე საერთო-სამშენებლო და სანიტარულ-ტექნიკური სამუშაოები სანიტარულ კვანძებში შემდეგი რიგითობით უნდა სრულდებოდეს:

- მომზადება იატაკების ქვეშ, კედლებისა და ჭერის მობათქაშება;
- „შუქურების“ მოწყობა ტრაპების დასაყენებლად;
- მილსადენების გაყვანა და სამაგრების დეტალების დაყენება;
- მილსადენების ჰიდრაულიკური გამოცდა;
- კედლების დაგრუნტვა, სუფთა იატაკების დაგება;
- პირსაბანების ქვეშ ბჯენებისა და ავზების სამაგრი დეტალების დაყენება.

სანიტარულ-ტექნიკური მოწყობილობის დამონტაჟების დროს უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს:

- სისტემის ელემენტების შეერთების სიმჭიდროვე და დამაგრების სიმტკიცე;
- მილსადენებისა და ჰაერსატარების სწორი უბნების სწორხაზოვნება და ტეხილობის უქონლობა;
- ჩამკეტი და მარეგულირებელი არმატურის, მოწყობილობის დამცავი სამარჯვებისა და საკონტროლო-საზომი ხელსაწყოების გამართული მოქმედება, აგრეთვე მათი მისადგომება მომსახურებისთვის;
- წყლისაგან სისტემის მთლიანად დაცლის აუცილებლობის შემთხვევაში ჰაერის განდევნის შესაძლებლობა;
- მილსადენების სათანადო დახრილობის დაცვა;
- ტუმბოებთან ამძრავების გადაღობვების საიმედო დამაგრება.

ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები უნდა შესრულდეს სნ და წ „ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები“-ს სრული დაცვით.

მშენებლობის ტერიტორიის მომზადება სამშენებლო მოედნად და კეთილმოწყობა სამშენებლო სამუშაოების დამთავრების შემდეგ უნდა განხორციელდეს შემდეგი დაშვებების ფარგლებში:

- დროებითი წყალარინების ქანობი უნდა იყოს სულ მცირე 3%;
- კეთილმოწყობის ნაგებობების საფუძვლების ქვეშ ღორღის, ხრეშისა და ქვიშის ბალიშების სისქე უნდა იყოს სულ მცირე 10 სმ;
- საფარების ანაკრები ელემენტების ქვიშის საფუძველის სისქე უნდა იყოს სულ მცირე 3 სმ;

- კეთილმოწყობის მომიჯნავე ანაკრები ელემენტების სიმაღლეთა ვარდნილი არ უნდა აღემატებოდეს 5 მმ-ს;

- საფარების ანაკრები ელემენტების ნაკერების სისქე უნდა იყოს არაუმეტეს 25 მმ-სა;
- ყრილის გრუნტების შემკრივების კოეფიციენტი უნდა იყოს საფარის ქვეშ არანაკლებ 0.98-სა, ხოლო სხვა ადგილებში არანაკლებ 0.95-სა;
- ბორტის ქვებს შორის ნაკერები არ უნდა აღემატებოდეს 10 მმ-ს;
- სარინელები შენობის ირგვლივ პერიმეტრზე მჭიდროდ უნდა ეკვროდეს შენობის ზეპირკველს და მისი ქანობი უნდა იყოს 1%-დან 10%-მდე.

მოპირკეთების, ტერიტორიის კეთილმოწყობის და სპეცსამუშაოები უნდა შესრულდეს წინამდებარე მშენებლობის ორგანიზების პროექტში (იხ. თავი „მშენებლობის წარმოების წესები, მე-თოდები და მითითებები“) მოყვანილი ამ სამუშაოების შესაბამისი სამშენებლო ნორმებისა და წესების სრული დაცვით.

მითითებები სახანძრო უსაფრთხოების შესახებ

სახანძრო უსაფრთხოების ღონისძიება სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოთა წარმოების ყველა ეტაპზე დაცული უნდა იყოს საქართველოს შინაგან საქმეთა მინისტრის 2007 წლის 27 მარტის №449 ბრძანების „საქართველოში მოქმედი სახანძრო უსაფრთხოების წესების დამტკიცების შესახებ“ შესაბამისად.

ზოგადი მოთხოვნები:

1. მშენებლობის დაწყებამდე სამშენებლო მოედნიდან უნდა იყოს აღებული ხანძარ-საწინააღმდეგო მანძილებში მდებარე ყველა შენობა-ნაგებობა. წინააღმდეგ შემთხვევაში მათთვის უნდა იყოს შემუშავებული ხანძარსაწინააღმდეგო ღონისძიებები.

2. მშენებლობის ტერიტორიაზე საწყობების, საწარმოო და დამხმარე შენობა-ნაგებობის განლაგება უნდა შეესაბამებოდეს დადგენილი წესით დამტკიცებულ გენერალურ გეგმას, ამ წესებს და დაპროექტების ნორმების მოთხოვნებს. დაუშვებელია

სამშენებლო ტერიტორიაზე ნაგებობების განლაგება ნორმების, წესების და დამტკიცებული გენერალური გეგმის დარღვევით.

3. სახანძრო მანქანების გასასვლელი გზები უნდა იყოს გამართული წლის ნებისმიერ დროს. შესასვლელი ჭიშკრების სიგანე უნდა იყოს არანაკლებ 4 მ.

4. სამშენებლო მოედნების შესასვლელებთან უნდა იყოს გამოკრული მშენებლობის ხანძრის-გან დაცვის გეგმები, მშენებარე და დამხმარე შენობების და ნაგებობების, შესასვლელების, მისასვლელების, წყლის წყაროების, ხანძრის ჩაქრობის და კავშირ-გაბმულობის საშუალებათა ადგილმდებარეობის აღნიშვნით.

5. ყველა მშენებარე და მოქმედ (მათ შორის დროებით) შენობასთან, სამშენებლო მასალების, კონსტრუქციების და დანადგარების ღიად შენახვის ადგილებამდე უნდა იყოს უზრუნველყოფილი თავისუფალი მისასვლელი. მშენებარე შენობებთან მისასვლელების და გზების მოწყობა უნდა დამთავრდეს ძირითადი სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე.

6. წვადი მასალების ღია საწყობების, აგრეთვე წვადი და ძნელად წვადი მასალებით ნაგები საწყობების, საწარმოო და დამხმარე სათავსებით დაკავებული ტერიტორია უნდა იყოს გაწმენდილი ხმელი ბალახის, შამხნარის, ქერქისა და ნაფოტებისგან. ღია მოედნებზე შესანახად განკუთვნილი წვადი სამშენებლო მასალები (დახერხილი ხე-ტყე, ტოლი, რუბეროიდი და სხვ.), წვადი მასალების გამოყენებით დამზადებული ნაკეთობები და კონსტრუქციები, აგრეთვე წვად შეფუთვებში მოთავსებული მოწყობილობები და ტვირთები უნდა დაიწყოს შტაბელებად ან ჯგუფებად არაუმეტეს 100 მ² ფართობზე.

7. მშენებარე შენობებში დასაშვებია დროებითი სახელოსნოების და საწყობების მოწყობა (გარდა წვადი ნივთიერებების და მასალების, ძვირადღირებული და ფასეული დანადგარების, წვად შეფუთვებში მოთავსებული დანადგარების, წვადი მასალების დამუშავებასთან დაკავშირებული საწარმოო სათავსების ან დანადგარების საწყობებისა).

8. ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო სათავსების მოწყობა დასაშვებია შენობის იმ ნაწილებში, რომელიც გამოყოფილია I ტიპის ხანძარსაწინააღმდეგო ყრუ ტიხრებით და III ტიპის ხანძარსაწინააღმდეგო გადახურვებით.

9. დაუშვებელია დროებითი საწყობების (საკუჭნაოების), სახელოსნოების და ადმინისტრაციულ-საყოფაცხოვრებო სათავსების მოწყობა იმ ნაგებობაში, რომელიც შენდება ცეცხლისგან დაუცველი მზიდი ლითონის კონსტრუქციებისა და წვადი პოლიმერული მათბუნებლიანი პანელების გამოყენებით.

10. ხის პწკალის გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ ერთი ან ორსართულიანი შენობების კიბის უჯრედებში.

11. უწვი კიბის საფეხურების დაზიანებისგან დაცვის მიზნით (მშენებლობის პერიოდში) დასაშვებია მათი წვადი მასალებით დაფარვა.

12. შენობის მშენებლობისას ხარაჩოები და ფიცარნაგები უნდა მოეწყოს სავეაკუაციო გზების დაპროექტების ნორმებისა და სახანძრო უსაფრთხოების მოთხოვნათა შესაბამისად, ხის ხარაჩოები და ყალიბი უნდა იყოს გაუდენთილი ცეცხლდამცავი შემადგენლობით. შენობის გარეთ მოწყობილი ხის ხარაჩოებისა და ყალიბის გაუდენთა (ზედაპირული) ცეცხლდამცავი შემადგენლობით შეიძლება განხორციელდეს მხოლოდ ზაფხულის პერიოდში.

13. ხარაჩოების ფენილი და ფიცარნაგები პერიოდულად და სამუშაოების დამთავრების შემდეგ უნდა გაიწმინდოს ნაგვისაგან, თოვლისა და ყინულისაგან, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში დაიფაროს ქვიშით.

14. დაუშვებელია ხარაჩოების კონსტრუქციების გადახურვა (დათბუნება) წვადი მასალებით (ფანერით, პლასტიკით, ხის ბოჭკოს ფილით, ბრეზენტით და სხვ.).

15. წვადი და ძნელად წვადი მასალების ყალიბი ერთდროულად შეიძლება მოეწყოს არაუმეტეს სამ სართულზე. ბეტონის საჭირო სიმტკიცის მიღწევის შემდეგ ხის ყალიბი და ხარაჩოები უნდა იქნას გატანილი შენობიდან.

16. შენობა-ნაგებობების შიგნით დაუშვებელია წვადი ნივთიერებების და მასალების გამოყენებით სამუშაოების ჩატარება იმ სამშენებლო-სამონტაჟო სამუშაოებთან ერთად, რომელიც სრულდება ღია ცეცხლის გამოყენებით (შედულება და ა.შ.).

17. ლითონის კონსტრუქციების ცეცხლისგან დაცვის სამუშაოები, მათი ცეცხლმდეგობის ზღვრის გაზრდის მიზნით უნდა განხორციელდეს შენობის აგებასთან ერთად.

18. შენობებში წვადი მასალების არსებობისას უნდა იყოს მიღებული ზომები კედლების და გადახურვების ღიობებში ხანძრის გავრცელების თავიდან ასაცილებლად (შიდა და გარე კედლებისა და სართულთშორისი გადახურვების პირაპირების პერმეტიზაცია, საინჟინრო კომუნიკაციების გავლის ადგილების შემჭიდროება ცეცხლმდეგობის საჭირო ზღვრების უზრუნველყოფით).

19. მშენებლობისას იატაკის მოსაწყობად და სხვა სამუშაოების ჩასატარებლად უნდა იქნეს გამოყენებული უწვი და ძნელად წვად მასალების დროებითი ნაგებობები (თბოკარავი).

20. ყველა სახის ლაქის და საღებავის მომზადება და გაზავება უნდა განხორციელდეს იზოლირებულ სათავსებში, გარე კედლების ფანჯრების ღიობებთან ან ღია მოედნებზე. სამღებრო მასალების მიწოდება უნდა განხორციელდეს ცენტრალიზებულად მზა მდგომარეობაში. დასაშვებია საღებავი მასალების მოთავსება საამქროს საკუჭნაოში იმ რაოდენობით, რომელიც არ აღემატება ერთი ცვლის მოთხოვნილებას. ლაქსაღებავების ტარა უნდა იყოს მჭიდროდ დახურული და შენახული სპეციალურად გამოყოფილ მოედნებზე.

21. იატაკზე დაღვრილი ლაქსაღებავი მასალები და გამსხნელები დაუყოვნებლივ უნდა გაიწმინდოს ნახერხით, წყლით და სხვა საშუალებებით. დაუშვებელია იატაკის, კედლების და დანადგარების გაწმენდა წვადი გამსხნელებით.

22. თბოიზოლიაციის მოწყობის შემდეგ ნაკვეთურები უნდა გაიწმინდოს ნარჩენებისაგან და დაუყოვნებლივ დაიფაროს პროექტით გათვალისწინებული ცეცხლდამცავი ფენით.

23. ძირითადი სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე მშენებლობა უნდა იყოს უზრუნველყოფილი ხანძარსაწინააღმდეგო წყალმომარაგებით წყალსადენის ქსელზე დაყენებული სახანძრო ჰიდრანტებიდან ან რეზერვუარებიდან (წყალსატევებიდან).

მითითებები ბუნების დაცვის ღონისძიებებზე

სამშენებლო მოედანზე წარმოების პროცესში აუცილებელია გარემომცველი ბუნებრივი გარემოს დაცვის ღონისძიებებისა და სამუშაოების განხორციელება ბუნებისდაცვითი და ჰაერის გაბინძურების საწინააღმდეგო ღონისძიებების მოქმედი საკანონმდებლო აქტებისა და ნორმატიული დოკუმენტების შესაბამისობით.

სამშენებლო მოედნიდან წყლის გაშვება სათანადო დაცვის გარეშე დაუშვებელია, რათა ადგილი არ ქონდეს ნიადაგის გარეცხვას.

ჰაერის დამტვერიალების თავიდან ასაცილებელი მოთხოვნები დაცული უნდა იქნეს სამშენებლო სამუშაოების წარმოების დროს. დაუშვებელია ნარჩენებისა და ნაგავის აწმენდის დროს მათი სართულებიდან გადმოყრა დახურული კონუსური ღარებისა და ბუნკერ-მაგროვებლების გარეშე.

სამშენებლო მოედანზე წარმოქმნილი საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ჩამოედენები უნდა იწმინდებოდეს და გაუვნებელდეს.

დაუშვებელია არსებულ საკანალიზაციო ჭებში ბეტონ და ხსნარ-მილსადენების ჩარეცხვა ან მათი დანაგვიანება სამშენებლო ნარჩენებით.

სამშენებლო მოედანზე აკრძალულია ბეტონის ნარევის დამზადება.

საბათქაშო და მოსახვითი სამუშაოების შესრულების პერიოდში საჭიროა ფასადებს ჩამოეფაროს ფარდა, რათა ამ შემთხვევაშიც არ მოხდეს მტვრის გაბნევა სელიტებურ ზონაში.

სამშენებლო მოედნიდან ავტოსატრანსპორტო საშუალებების გამოსვლის წინ საჭიროებს მათი საბურავების გარეცხვას, რათა ადგილი არ ქონდეს ქალაქის ქუჩების დაბინძურებას.

ზოგადი მოთხოვნები:

სამშენებლო მოედანზე გამოყოფილი უნდა იყოს პასუხისმგებელი ინჟინერი, რომელიც პასუხს აგებს უსაფრთხოების წესების დაცვაზე.

მუშებსა და ინჟინერტექნიკურ პერსონალს სამშენებლო მოედანზე ყოფნისას უნდა ესწრებოდნენ ჩაფხუტები, ხოლო სპეციალური სამუშაოები უნდა შესრულდეს სათანადო აღჭურვილობის გამოყენებით.

მშენებლობის ყველა ობიექტზე უნდა იყოს პირველი სამედიცინო დახმარების გასაწევი საშუალებები.

სამშენებლო სამუშაოთა წარმოების უბანი და ადგილი ისე უნდა იყოს მოწყობილი, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ტრავმატიზმის შესაძლებლობა.

სამშენებლო მოედანი და მშენებლობის პროცესის უსაფრთხოება:

1. ძირითადი სამშენებლო სამუშაოების დაწყებამდე უნდა მოეწეოს სამშენებლო მოედანი და მისი მიმდებარე ტერიტორია.

2. სამშენებლო მოედნის ტერიტორია და მისი საზღვრები განისაზღვრება მშენებლობის განხორციელების დოკუმენტებით.

3. სამშენებლო მოედნის საზღვრები, როგორც წესი, უნდა მოექცეს მიწის ნაკვეთის საზღვრებში.

4. იმ შემთხვევებში, როდესაც სამშენებლო მოედნის საზღვრები არ არის საკმარისი სამშენებლო საქმიანობის განსახორციელებლად და ამისათვის არსებობს დასაბუთებული აუცილებლობა, მაშინ იმ მოსაზღვრე მიწის ნაკვეთების ანდა საზოგადოებრივი ტერიტორიის/სივრცის გამოყენება, რომელსაც არ ფლობს საკუთრებაში მშენებლობის ნებართვის მფლობელი, განისაზღვრება ხელშეკრულებით, რომელიც მშენებლობის ნებართვის მფლობელსა და ამ მიწის ნაკვეთების ანდა საზოგადოებრივი სივრცეების, ტერიტორიების, მესაკუთრეებს შორის არის გაფორმებული. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები ადგენენ საზოგადოებრივი ტერიტორიის/სივრცის დროებითი სარგებლობის წესს.

5. დასაბუთებული აუცილებლობის შემთხვევაში, მოსაზღვრე მიწის ნაკვეთების მესაკუთრეებს არა აქვთ უფლება შეუზღუდონ მშენებლობის ნებართვის მფლობელს სამშენებლო საქმიანობის განხორციელება.

6. სამშენებლო მოედნის მოწყობა უნდა განხორციელდეს სამშენებლო საქმიანობის სამშენებლო რეგლამენტების მოთხოვნათა დაცვით.

7. სამშენებლო მოედანზე ყველა ის ადგილი, სადაც მესამე პირები შეიძლება სამშენებლო საქმიანობისაგან დაზიანდნენ, უნდა შემოისაზღვროს და აღინიშნოს გამაფრთხილებელი ნიშნებით.

8. სამშენებლო მოედანზე განხორციელებული ღონისძიებები უნდა უზრუნველყოფდნენ შესაბამისი სამშენებლო საქმიანობის სამშენებლო რეგლამენტების მოთხოვნებს, მათ შორის:

ა) მის სისუფთავეს და არ დაუშვებენ მიმდებარე მიწის ნაკვეთებისა და ქუჩების დაბინძურებას, აგრეთვე ამ ქუჩების გზის საფარის დაზიანებას;

ბ) სამშენებლო მოედანზე არსებული ძირითადი და საერთო სარგებლობის საინჟინრო კომუნიკაციების/ნაგებობების დაცვას;

- გ) ხანძარსაწინააღმდეგო უსაფრთხოებას;
 - დ) სათანადო სამუშაო ჰიგიენური პირობების დაცვას;
 - ე) სამუშაოების წარმოების უსაფრთხოებას;
 - ვ) საწარმოო ნარჩენებით, ჩამდინარე წყლებითა და ჰაერის დამტკვერიანებით მიმდებარე გარემოს, მათ შორის ქუჩებისა და საზოგადოებრივი სივრცეების დაბინძურების თავიდან აცილებას;
 - ზ) სამუშაოთა წარმოებას ხმაურისა და ვიბრაციის დონის დასაშვებ ფარგლებში.
9. შენობა-ნაგებობის ფუძის მოწყობის შემდეგ სამშენებლო მოედანზე დატანილი შენობა-ნაგებობის გრუნტზე დაკვალვის მონაცემები გადატანილ უნდა იქნეს ფუძეზე და საძირკველების დასრულებამდე უნდა იყოს დაცული.
10. სამშენებლო მოედანზე უნდა დამაგრდეს საზოგადოებრივი სივრცეებიდან აღქმადი საინფორმაციო დაფა ამ დადგენილების მოთხოვნათა შესაბამისად.

ტექნიკური აღჭურვილობისა და ინსტრუმენტის ექსპლუატაცია:

1. მშენებლობის დროს გამოყენებული ყველა ტექნიკური აღჭურვილობა და ინსტრუმენტი უნდა იყოს მუშა მდგომარეობაში, მათი ექსპლუატაცია უნდა ხდებოდეს მწარმოებლის მიერ განსაზღვრული წესით.
2. ტექნიკური აღჭურვილობისა და ინსტრუმენტის ექსპლუატაციისას დაუშვებელია არაქარხნული (კუსტარული) წესით დამზადებული დეტალის ანდა სათადარიგო ნაწილის გამოყენება.
3. ხარაჩოები უნდა დაიდგას სამუშაოთა წარმოების პროექტის შესაბამისად და დატვირთვების ამტანუნარიანობის გათვალისწინებით, მათი მდგრადობის უზრუნველყოფით. ქარხნული წესით დამზადებული ხარაჩოების დაყენება უნდა განხორციელდეს მწარმოებლის ინსტრუქციის გათვალისწინებით.
4. შენობაზე მიდგმული ხარაჩოების დაშლის დროს პირველი სართული, ყველა კარის დიობი და ზედა სართულიდან აივანზე ყველა გამოსასვლელი (დასაშლელი უბნის ფარგლებში) უნდა კონტროლდებოდეს.
5. სამუშაო ბაქნის არმქონე მისადგმელი კიბეები შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ მშენებარე ნაგებობის იარუსიდან იარუსზე გადასასვლელად და ისეთი მარტივი სახის სამუშაოების შესასრულებლად, რომლებიც არ მოითხოვს შემსრულებლისათვის კიბის კონსტრუქციაზე დამატებითი საყრდენის არსებობას.
6. სამშენებლოსამონტაჟო ინსტრუმენტი, რომელიც გამოიყენება მასალების დამაგრებისათვის უშუალოდ ბეტონზე, აგურის წყობასა და ფოლადის კონსტრუქციაზე (მაგალითად, სამშენებლოსამონტაჟო დამბახები), უნდა აღიჭურვოს დამცავი მოწყობილობით, ხოლო ოპერატორი – სმენისა და მხედველობის დამცავი საშუალებებით, ჩაფხუტით და დაზღვეულ უნდა იქნეს დამბახის უკუცემით გამოწვეული წონასწორობის დარღვევის შედეგად სამუშაო ადგილიდან გადმოვარდნისაგან.
7. დისკოიანი სამშენებლო ინსტრუმენტები უნდა იყოს აღჭურვილი დამცავი გარსაცმით.

სამშენებლო მანქანა-მექანიზმების ექსპლუატაცია:

1. მანქანამექანიზმების ექსპლუატაცია და ტექნიკური მომსახურება უნდა განხორციელდეს მწარმოებლის მიერ დადგენილი წესების შესაბამისად.
2. მანქანამექანიზმების მუშაობის ზონაში უნდა განთავსდეს გამაფრთხილებელი ნიშნები.

3. სამშენებლო მოედანზე მანქანამექანიზმების განლაგების ადგილი განისაზღვრება პროექტით. ელექტროამძრავიანი მექანიზმების ექსპლუატაცია უნდა განხორციელდეს დადგენილი წესების შესაბამისად.

4. ელექტროამძრავიანი მანქანა-მექანიზმების ტექნიკური მომსახურების დროს მიღებულ უნდა იქნეს ზომები ძაბვის უკონტროლო ჩართვის თავიდან ასაცილებლად.

დატვირთვადაცლის სამუშაოები:

1. ტვირთის ჩაბმა ასაწევად არ უნდა მოხდეს თვითნაკეთი ჩასაბმელით და უნდა განხორციელდეს ამწე მექანიზმის ქარხნული ჩასაბმელით ან ტვირთის ჩასაბმელი სპეციალური მოწყობილობით. ჩაბმის ხერხი უნდა გამორიცხავდეს ტვირთის ვარდნის ან სრიალის შესაძლებლობას.

2. სატრანსპორტო საშუალებებზე ტვირთის დადგმა (დაწოლა) უნდა უზრუნველყოფდეს მათ მდგრად მდგომარეობას ტრანსპორტის მოძრაობის დროს და კონტროლირებად გადაადგილებას დაცლის დროს.

3. პანელების, ბლოკებისა, რკინაბეტონის და ლითონის ძირითადი მზიდი კონსტრუქციები და სხვა კონსტრუქციების სამონტაჟო მარყუჟი დატვირთვა-დაცლის სამუშაოთა დაწყებამდე უნდა შემოწმდეს და გასწორდეს ისე, რომ არ დაზიანდეს კონსტრუქცია.

4. ავტომანქანის ამწევი მექანიზმებით დატვირთვისას როგორც მძღოლს, ისე სხვა პირებს ეკრძალებათ მანქანის კაბინაში ყოფნა, თუ ამ უკანასკნელს არა აქვს დამცავი საფარი.

ბეტონისა და რკინაბეტონის სამუშაოები:

1. სამშენებლო მოედანზე ბეტონის მოსამზადებლად გამოყენებული ბეტონსამრევეებისა და სხვა ტექნიკური საშუალებების გამოყენება უნდა განხორციელდეს მათი უსაფრთხო ექსპლუატაციისათვის მწარმოებლის მიერ დადგენილი წესებით.

2. ყალიბების რამდენიმე იარუსად დაყენებისას ყოველი მომდევნო იარუსი დაყენებულ უნდა იქნეს მხოლოდ წინა იარუსის დამაგრების შემდეგ.

3. ყალიბებზე მასალების დაწოლა და ყალიბის საფენებზე მომუშავეთა ყოფნა, რომლებიც უშუალოდ არ მონაწილეობენ სამუშაოთა წარმოებაში, დაუშვებელია.

4. ბეტონის ნარევის ელექტროვინობრატორით შემკვრივების დროს უნდა გამოირიცხოს დენგამტარის იზოლაციის დაზიანება.

სამონტაჟო სამუშაოები:

1. ძირითადი მზიდი ლითონის კონსტრუქციების სამონტაჟო სამუშაოთა შესრულების დაწყებამდე საჭიროა მონტაჟის წარმოების ხელმძღვანელსა და მემანქანეს შორის პირობითი სიგნალის შეთანხმება.

2. სამშენებლო კონსტრუქციის აწევა დასაშვებია მხოლოდ გვარლზე მიმაგრებული მარყუჟის ან ტრავერსის ჩაბმით. ამწის მემანქანესა და მემონტაჟეს შორის უნდა არსებობდეს კომუნიკაციის საშუალება.

3. მუშების ყოფნა კონსტრუქციისა და დანადგარის ელემენტებზე მათი გადაადგილების დროს სასტიკად აკრძალულია.

4. შენობანაგებობათა ყველა მომდევნო იარუსის (უბნის) კონსტრუქციების მონტაჟი უნდა განხორციელდეს წინა იარუსის (უბნის) პროექტით გათვალისწინებული მდგრადობის უზრუნველყოფელი ყველა ელემენტის დამაგრების შემდეგ.

5. საპროექტო მდგომარეობაში დაყენებული კონსტრუქციებისა და დანადგარების ელემენტების ჩახსნა უნდა განხორციელდეს მათი დროებით ან მუდმივად საიმედო დამაგრების შემდეგ.

6. მემონტაჟეების ერთი კონსტრუქციიდან მეორეზე გადასასვლელად გამოყენებულ უნდა იქნეს სპეციალურად ამ მიზნებისათვის დამზადებული კიბეები, შემოდოზის (ზღუდარის) მქონე გადასასვლელი ბოგირები (ხიდები) და ტრაპები.

7. დაუშვებელია სამონტაჟო სამუშაოთა შესრულება სიმაღლეზე ღია ადგილებში ქარის 15 მ/წმ და მეტი სიჩქარის, ჭექაქუხილისა და ნისლის დროს, როდესაც სამუშაო ფრონტის ფარგლებში მხედველობა შეზღუდულია. პანელებისა, ლითონის მზიდი კონსტრუქციებისა და მათი მსგავსი კონსტრუქციების გადაადგილება და მონტაჟი 10 მ/წმ და მეტი სიჩქარის ქარის დროს უნდა შეწყდეს.

8. სამუშაოთა შეწყვეტისას კონსტრუქციის ელემენტებისა და დანადგარების დატოვება დაკიდებულ მდგომარეობაში დაუშვებელია.

9. თუ მომუშავეთა ყოფნა კონსტრუქციებისა და დანადგარების ქვეშ მათი დაყენების დროს აუცილებელია, მაშინ უნდა განხორციელდეს სპეციალური ღონისძიებები მომუშავეთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფად.

10. შენობებისა და ნაგებობების კონსტრუქციების მონტაჟისას მემონტაჟეები უნდა იმყოფებოდნენ ამ სამუშაოს შესასრულებლად წინასწარ დაყენებულ და საიმედოდ დამაგრებულ კონსტრუქციებზე ან ხარაჩოებზე.

11. სამონტაჟო სამუშაოების წარმოებისას ექსპლუატაციაში მყოფი ელექტროქსელი უნდა გამოირთოს.

გადახურვის სამუშაოები:

1. გადახურვის სამუშაოებზე მუშების დაშვება შეიძლება მას შემდეგ, რაც შემოწმდება სახურავის მზიდი კონსტრუქციების მდგრადობა.

2. მასალების დაწობა სახურავზე დასაშვებია სამუშაოთა წარმოების პროექტით გათვალისწინებულ ადგილებში. ამასთანავე, მიღებულ უნდა იქნეს მათი გადმოვარდნის (მათ შორის, ქარის ზემოქმედებით) საწინააღმდეგო ზომები.

3. სამუშაოს შეწყვეტის ან/და შეჩერების დროს ტექნოლოგიური მოწყობილობა, ინსტრუმენტი და მასალები უნდა დამაგრდეს ან აღებულ იქნეს სახურავიდან.

4. სახურავის მოწყობის სამუშაოთა შესრულება დაუშვებელია მხედველობის შემზღუდავი ნისლისა და ქარის 15 მ/წმ და მეტი სიჩქარის დროს.

5. ცეცხლსაშიში მასალებით სახურავის მოწყობისას საჭიროა დაცული იქნეს უსაფრთხოების სათანადო მოთხოვნები.

მოპირკეთების სამუშაოები:

1. ლესვის ან სამღებრო სამუშაოების შესრულებისას მოხარაჩოების საშუალებები ისე უნდა მოეწყოს, რომ თავიდან იქნეს აცილებული ადამიანთა დაზიანება.

2. დუღაბტუმბოების გამოყენებით შესაღესი სამუშაოების წარმოებისას უნდა არსებობდეს ორმხრივი კავშირი ოპერატორსა და დანადგარის მემანქანეს შორის.

3. სამშენებლო მოედანზე სამღებრო ნაზავის დამზადება უნდა წარმოებდეს ისეთი ვენტილაციის მქონე სათავესში, რომელიც უზრუნველყოფს სამუშაო ზონის ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრული დასაშვები კონცენტრაციის გადაუჭარბებლობას.

4. ნიტროსაღებავების და სხვა ფეთქებადი ორთქლის წარმოქმნელი ლაქსაღებავების გამოყენების ადგილებში აკრძალულია ცეცხლის გამოყენება და ნაპერწკალწარმოქმნელი მოქმედებების შესრულება.

5. აფეთქებასაშიში მასალების (ლაქები, ნიტროსაღებავები და სხვ.) ტარა სამუშაოს შეწყვეტის ან შეჩერების პერიოდში უნდა დაიკეცოს საცობით ან სახურავით.

6. მინის-პაკეტების გადატანა მისი დაყენების ადგილზე უნდა ხდებოდეს უსაფრთხოების დაცვის სათანადო ღონისძიებათა განხორციელებით.

ელექტროსამონტაჟო სამუშაოები:

1. ნებისმიერ ელექტროსამონტაჟო სამუშაოთა შესრულების დროს უნდა განხორციელდეს გაუთვალისწინებელი ჩართვის (წრედის დამცველები უნდა მოიხსნას) ან გამორთვის თავიდან აცილების ღონისძიებები.

2. ელექტრული წრედისა და აპარატურის გამოსაცდელად დენის მიწოდებისას საჭიროა დაცული იქნეს შესაბამისი წესები.

3. კაბელური ხაზების გაყვანისას საჭიროა დაცული იქნეს კაბელების გაყვანის პროექტით გათვალისწინებული წესები. ექსპლუატაციაში მყოფი კაბელის გაყვანა დასაშვებია მხოლოდ მისი გამორთვისა და დამიწების შემდეგ.

4. ელექტროგადამცემი საჰაერო ხაზების მონტაჟისას სავალდებულოა ელექტროგადამცემი ხაზების დამონტაჟებული უბნების დამიწება.

